

[Kai Moltke.]

det kommer an på, og jeg kan sådan set godt se arbejdsgivernes interesse i, at man ikke foretager nogen væsentlige ændringer her. Så meget mere, som forhandlingerne om nye forhandlingsregler mellem hovedorganisationerne under tryk fra arbejdsgiverside jo udtrykkelig understregede, at det hele skulle samles under én hat, det skulle gøres så let tilgængeligt som muligt.

Nu er vi jo i den ulykkelige situation, at hovedorganisationerne kun har kunnet enes om en køreplan med nogle foreløbige forhandlingsregler gældende for et enkelt år, for forhandlingsreglerne var jo opsagt. Her må jeg sige, at jeg ikke rigtig forstår den socialdemokratiske ordførers ubetingede afvisning med den begrundelse, at man så at sige skulle tage stilling til noget, som hovedorganisationerne tidligere var enedes om i en kommission, hvis resultat forelå i 1963. Det skulle da lige være, hvis man mente, at verdensudviklingen standsede samme år. For hvis man gør sig den ulejlighed at se i LOs love — og dem går jeg da virkelig ud fra at de tilstedeværende socialdemokratiske medlemmer her i salen også kender en smule til — så begrundet det i og for sig et stykke af lovforslaget, for i disse loves § 41 står der udtrykkelig, at regler for forhandling altid skal forelægges en i den anledning indkaldt kongres. Men hvad er så kendsgerningerne? Kendsgerningerne er helt enkelt, at disse forhandlingsregler absolut ikke har været forelagt for nogen som helst kongres. De er afsluttet mellem forretningsudvalget for LO og arbejdsgivernes tilsvarende kompetente organer. Man kan sige: ja, det er et indre organisatorisk spørgsmål, hvorvidt LOs ledere holder deres egne love eller ikke gør det. Men vi andre, som har en vis sans for demokrati, må da have lov til at undre os over, at man efter først at ville ændre i overenskomsterne og indefryse en dyrtidsportion uden at spørge dem, som i sin tid havde stemt for overenskomsterne, nu som den næste regel vil have, at en højere instans på egen hånd alene og vilkårligt giver sig til at udarbejde og afslutte forhandlingsregler på ulovlig måde i forhold til, hvad LOs egne statutter og regler forudser.

Jeg må derfor også på dette punkt i og for sig bede om en nærmere forklaring fra

socialdemokratiet på, om denne holdning er indledningen til, at LOs egne love også skal sættes ud af kraft, uden at man forelægger dem for nogen demokratiske forsamlinger? Er stillingtagen her altså noget, som skal danne præcedens for, hvad der skal ske i fremtiden uden om medlemmerne?

Det andet grundprincip er, at afgørelsen af en overenskomst må træffes af de mennesker, som skal arbejde under denne overenskomst, og ikke af alle mulige andre. Jeg ved f. eks. ikke, hvad kildeskattedirektoratets eksperter, mavesårseksperterne, ville sige til det, hvis staten pludselig bestemte, at der skulle foretages afstemning gennem kompetent forsamling, lad os nu sige f. eks. helt ned til de nyansatte skatteassistenter, som endnu var volontører rundt omkring på skattekontorerne, idet man sagde: sammenkædningen og den samlede stillingtagen til sådanne forslag må være gældende for det hele, for det er et sammenhængende interesseområde. Jeg er virkelig bange for, at vi her ville få adskillige højststående embedsmænd inden for skattebranchen til at falde for fristelsen til kollektivt arbejdsnedlæggelse, til trods for at noget sådant ikke er tilladt embedsmænd; kollektivt kan det jo undertiden også være, når alle går enkeltvis.

Derfor tror jeg, man skal være forsigtig med hele dette begreb om sammenkædning; for hvad er det, man overser? Det er det, at der er en proces i gang i samfundet med nye lønsystemer, ny teknik, nye opgaver, hvor forholdene industri for industri udvikler sig yderst forskelligartet; derfor må det også være rimeligt, at lønforhandlinger tilpasses den nye proces, tilpasses den forskellige takt i produktivitetsudviklingen, som foregår, og på denne måde opstår faren ved at slå det hele sammen i én sæk, som de to hovedorganisationer åbenbart er enedes om. Vi har en tendens til, at forbundene frivilligt inden for de forskellige industrier samles og træffer aftale om at ville optræde som enheder, hvor lønsystem, udvikling og økonomiske interesser er ensartede. Men lige så unaturligt er det at forene alt dér, hvor modstridende udviklingsinteresser faktisk står på dagsordenen; det er i virkeligheden et forsøg på mekanisk at lægge en ramme for, at det hele skal ordnes under én hat. Hvis man går til sådanne metoder i den kom-